

GAEC

Podmínky DOBRÉHO ZEMĚDĚLSKÉHO A ENVIRONMENTÁLNÍHO STAVU

platné od 1. 1. 2010

KONTAKTY:

Ministerstvo zemědělství ČR
Těšnov 17, 117 05 Praha I
Telefon: 221 811 111
Email: cross-compliance@mze.cz
www.mze.cz

Státní zemědělský a intervenční fond (SZIF)
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha I
Telefon: 222 871 620
Email: info@szif.cz
www.szif.cz

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 117 05 Praha I
www.mze.cz, info@mze.cz

KONTROLA PODMÍNĚNOSTI
CROSS COMPLIANCE

Podmínky **dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC)** zajišťují zemědělské hospodaření ve shodě s ochranou životního prostředí. Jejich dodržování je povinné pro žadatele o přímé platby, podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory společné organizace trhu s vínem.

Podmínky GAEC individuálně definují členské státy EU na základě rámce stanoveného v příloze č. III nařízení Rady (ES) č. 73/2009, jež obsahuje **5 tematických okruhů** (eroze půdy, organické složky půdy, struktura půdy, minimální úroveň péče, ochrana vody a hospodaření s ní). Od 1. 1. 2010 budou v České republice uplatňovány nové standardy, jež pokryjí všechny zmíněné tematické okruhy:

1. **Eroze půdy** (GAEC 1, GAEC 2)
2. **Organické složky půdy** (GAEC 3, GAEC 4)
3. **Struktura půdy** (GAEC 5)
4. **Minimální úroveň péče** (GAEC 6, GAEC 7, GAEC 8 a GAEC 9)
5. **Ochrana vody a hospodaření s ní** (GAEC 10, GAEC 11)

Standard GAEC 11 bude uplatňován až od 1. 1. 2012.

Kontroly na místě a hodnocení souladu hospodaření s podmínkami GAEC provádí **Státní zemědělský a intervenční fond (SZIF)**.

STANDARD GAEC I:

Žadatel na půdním bloku, popřípadě jeho dílu s druhem zemědělské kultury orná půda, jehož průměrná sklonitost přesahuje 7°, zajistí po sklizni plodiny založení porostu následné plodiny, nebo uplatní alespoň jedno z níže uvedených opatření:

- a) strniště sklizené plodiny je ponecháno na půdním bloku, popřípadě jeho dílu minimálně do 30. listopadu, jestliže to není v rozporu s bodem 2, nebo
- b) půda zůstane zoraná, popřípadě podmnuta za účelem zasakování vody minimálně do 30. listopadu, jestliže operace není v rozporu s bodem 2.

Tento standard ošetřuje problematiku proti-erozní ochrany půdy na svažitých pozemcích prováděním minimálních opatření vedoucích k omezení smyvu půdy, zpomalení povrchového odtoku a zvýšení retence vody v krajině. Zmíněná opatření jsou zároveň důležitá pro snižování rizika povodní a jimi působených škod.

Kontrolní otázka: Byly na půdních blocích s průměrnou sklonitostí nad 7° dodrženy předepsané zásady ochrany půdy proti erozi?

Při kontrole na místě bude zjišťováno, zda bylo na dotčených pozemcích ponecháno strniště sklizené plodiny nebo byl po sklizni založen porost následné plodiny nebo byla půda do příslušného data ponechána v zoraném či podmnutém stavu.

Za porušení bude považováno provedení předsetové přípravy půdy bez následného založení ozimého porostu.

Poznámka: Průměrná sklonitost půdního bloku je uvedena v LPIS v podrobných údajích o PB.

Ponechání půdy v zoraném stavu minimálně do 30. listopadu je splněním podmínky GAEC I

Ponechání strniště minimálně do 30. listopadu je splněním podmínky GAEC I

STANDARD GAEC 2:

Žadatel na ploše půdního bloku, popřípadě jeho dílu, označené v evidenci půdy jako silně erozně ohrožená, zajistí, že se nebudou pěstovat širokořádkové plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, soja a slunečnice. Porosty obilnin a řepky olejné na takto označené ploše budou zakládány s využitím půdoochranných technologií, zejména setí do mulče, nebo bezorebné setí. V případě obilnin nemusí být dodržena podmínka půdoochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jeteloviny.

Cílem tohoto standardu je ochrana půdy před vodní erozí (podobně jako je tomu u standardu č. 1) a snaha omezit negativní působení důsledků eroze jako jsou např. škody na komunikacích a nemovitostech způsobené zaplavením nebo zanesením splavenou půdou. Tento standard řeší problematiku protierozní ochrany půdy stanovením požadavků na způsob pěstování vybraných hlavních plodin na silně erozně ohrožených půdách. Pro vymezení kategorie silně erozně ohrožených půd je nově využito nejen kritérium sklonitosti svahu, ale rovněž i další faktory jako délka svahu po spádnici, erodovatelnost půdy, faktor přívalových dešťů, faktor protierozních opatření a faktor ochranného vlivu vegetace.

Vrstva silně erozně ohrožených půd je od 1. ledna 2010 přístupná v LPIS prostřednictvím Portálu farmáře či na Agenturách pro zemědělství a venkov. LPIS poskytne jak vlastní vymezení ploch ohrožených půd, tak doporučený management pro celý půdní blok.

Jako půdoochranné technologie jsou označovány technologie ochranného zpracování půdy, pro něž je charakteristické nejméně 30% pokrytí povrchu půdy posklizňovými

rostlinnými zbytky do doby vzcházení porostu a snížení intenzity zpracování půdy.

Standardu GAEC č. 2 vyhovují následující půdoochranné technologie:

- bezorebné setí (technologie přímého setí do nezpracované půdy)
- setí do mulče
- setí do mělké podmínky (za předpokladu dodržení stanovené pokrývnosti povrchu půdy rostlinnými zbytky)
- setí do ochranné plodiny (např. do vymrzající mezplodiny - svazanka vratičolistá, hořčice bílá)
- důlčkování

V technologiích ochranného zpracování půdy není používán radličný pluh, ornice tedy není při zpracování obrácena. Šetrného kypření, které přispívá k vytvoření a udržení stabilní struktury půdy, je dosahováno zejména pasivními kypřicími nástroji (v případné kombinaci se secím strojem). Doporučená zemědělská technika s pasivními kypřicími nástroji vyhovující tomuto standardu:

- radličkové kypřiče (např. se šípovými podřezávacími radličkami)
- dlátové kypřiče
- prutové kypřiče
- kombinované kypřiče (pouze s pasivním pracovním ústrojím)
- talířové kypřiče (za předpokladu omezeného zapravování rostlinných zbytků do půdy)

Kontrolní otázka: Byly na půdních blocích označených jako silně erozně ohrožené dodrženy předepsané zásady hospodaření?

Při kontrole na místě bude zjišťováno, zda na pozemcích nebyly pěstovány široko-

řádkové plodiny (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, soja a slunečnice) a zda porosty obilnin a řepky olejné byly zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií. Pokud budou na pozemku pěstovány obilniny

bez využití půdoochranné technologie, bude kontrolováno, zda byl proveden podsev jetelovin. Hodnoceno bude ponechání dostatečného množství (pokryvnost povrchu půdy min. 30%) rostlinných zbytků na pozemku.

Založení porostu obilnin na silně erozně ohrožené půdě s využitím technologie setí do mulče je splněním podmínky GAEC 2

II. ORGANICKÉ SLOŽKY PŮDY

STANDARD GAEC 3:

Žadatel na minimálně 20 % jím užívané výměry půdních bloků, popřípadě jejich dílů s druhem zemědělské kultury orná půda, vztažené k celkové výměře tohoto druhu kultury užívané žadatelem k 31. květnu příslušného kalendářního roku v evidenci půdy, zajistí každoročně:

- a) aplikování tuhých statkových hnojiv nebo tuhých organických hnojiv v minimální dávce 25 tun na hektar, s výjimkou tuhých statkových hnojiv z chovu drůbeže, kde je minimální dávka stanovena na 4 tuny na hektar. Při plnění podmínky zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin (např. slámy) podle jiného právního předpisu není stanovena minimální dávka nebo
- b) pokrytí tohoto procenta výměry, popřípadě jeho odpovídající části, v termínu minimálně od 31. května do 31. července příslušného kalendářního roku porostem jedné z následujících plodin, popřípadě jejich směsí: jeteloviny, vikev huňatá, vikev panonská, vikev setá, bob polní, lupina modrá, hrách setý. Porosty výše uvedených plodin lze zakládat i jako podsev do krycí plodiny, popřípadě jako směsi s travami v případě, že zastoupení trav v porostu nepřesáhne 50 %.

Cílem zavedení standardu je zvýšit používání hnojiv s vyšším obsahem organických složek (každý rok na části obhospodařovaných ploch). Organické složky zlepšují strukturu půdy, zvyšují v dlouhodobém horizontu její úrodnost, podporují rozvoj přirozené půdní mikroflóry a v neposlední řadě příznivě ovlivňují vodní režim půdy.

Na předepsané výměře lze kombinovat plnění požadavku jak možnostmi uvedenými

v odstavci a), tak v odstavci b). Lze tedy např. na 5% rozlohy zaorat slámu, na 5% použít kompost, na 5% aplikovat hnůj a na 5% pěstovat vyjmenované zlepšující plodiny.

Kontrolní otázka: Byla na předepsané výměře uplatněna nařízená opatření vedoucí k zachování úrovně organických složek půdy?

Při kontrole na místě bude zjišťován skutečný stav pozemků, tedy je-li jejich předepsaná část pokryta porostem uvedených plodin či vyhnojena v souladu se standardem. Aplikace hnojiv (včetně jejich množství) bude zjišťována dle evidence hnojiv.

Pozor! Pokud bude zemědělec plnit podmínky standardu zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin (např. sláma, chrást), minimální dávka se na toto plnění nevztahuje. Použití produktů při pěstování rostlin však zemědělec musí v každém případě zanést do evidence hnojení, v opačném případě podmínky standardu nesplnil.

Splněním podmínek standardu je i aplikace digestátu z bioplynových stanic, pokud obsah sušiny digestátu (nebo jeho separátu) přesáhne 13%.

Pokrytí předepsaného procenta výměry v určeném termínu porostem jetele inkarnátu je splněním podmínky GAEC 3

II. ORGANICKÉ SLOŽKY PŮDY

STANDARD GAEC 4:

Žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu pálit bylinné zbytky.

Důvodem zavedení standardu je nejen ochrana živočichů a půdních organismů, ale i využití biomasy jiným způsobem než neproduktivním spálením. Vypalování porostu je také přímo zakázáno zákonem o požární ochraně, zákonem o odpadech a zákonem o ovzduší.

Kontrolní otázka: Nebyly na dotčených půdních blocích nebo jejich dílech páleny bylinné zbytky?

Při kontrole na místě bude hodnocena skutečně vypálená plocha nikoli plocha celého

půdního bloku nebo jeho dílu. Posuzuje se, zda vypalování bylo provedeno bodově (na shrabaných hromadách bylinných zbytků) nebo plošně. Nejzávažnější je plošné vypalování travních porostů, a to i v trvalých kulturách (sady, vinice). Pálení staré chmelové natě, větví a ostříhaných výhonů révy vinné není porušením GAEC.

Poznámka: Nově není za porušení podmínky tohoto standardu považováno ani pálení bramborové natě a to z důvodu ochrany proti zavlékání a šíření původce bakteriální kroužkovitosti bramboru a původce bakteriální hnědé hniloby.

Pálení bylinných zbytků na půdním bloku je nesplněním podmínky GAEC 4

II. OCHRANA STRUKTURY PŮDY

STANDARD GAEC 5:

Žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu provádět agrotechnické zásahy, pokud je půda zaplavená nebo přesycená vodou, s výjimkou vlastní sklizně plodiny a plnění podmínky bodu 7.

Důvodem zavedení standardu je ochrana půdy před utužením, které vede k zásadnímu zhoršení fyzikálních vlastností půdy (především struktury, pórovitosti a propustnosti) a narušení biologické aktivity v půdě.

Standard definuje podmínky, za kterých by na půdě nemělo docházet k pojezdům zemědělské mechanizace a dále stanovuje výjimky z těchto podmínek. Jednou z těchto výjimek

je vlastní sklizeň plodiny, druhou regulace vybraných invazních rostlin dle GAEC 7.

Kontrolní otázka: Byl dodržen zákaz provádění agrotechnických zásahů v době, kdy je půda zaplavená nebo přesycená vodou, s výjimkou vlastní sklizně plodiny a plnění podmínky bodu 7?

Při kontrole na místě bude hodnoceno poříždění mechanizací po půdě zaplavené nebo přesycené vodou se zohledněním výše uvedených výjimek.

Neprovádění agrotechnických zásahů na zaplavené půdě je splněním podmínky GAEC 5

STANDARD GAEC 6:

Žadatel nezruší, případně nepoškodí krajinné prvky a druh zemědělské kultury rybník. Za rušení, popřípadě poškození krajinného prvku se nepovažuje, dojde-li k zásahu vůči němu se souhlasem příslušného orgánu.

Důvodem zavedení standardu je ochrana krajinných prvků a zemědělské kultury rybník. Krajinné prvky se podílí na zachování agrobiodiverzity, mají významnou protierozní funkci, jsou nedílnou součástí zemědělské krajiny, člení ji a spoluvytváří její ráz. Společně s rybníky mají též příznivý vliv na vodní režim krajiny.

Jako krajinný prvek bude v LPIS evidován útvar, který odpovídá definici některého z druhů krajinných prvků stanovených nařízením

vlády č. 335/2009 Sb. , o stanovení druhů krajinných prvků v platném znění. Jedná se o meze, terasy, travnaté údolnice, skupiny dřevin, stromořadí a solitérní dřeviny.

Každému krajinnému prvku budou přiřazeny základní údaje: identifikační číslo, druh, příslušnost k půdnímu bloku, výměra, vlastník, uživatel a zařazení do katastrálního území. Vrstva takto evidovaných krajinných prvků bude k dispozici v LPIS.

Kontrolní otázka: Nebyly rušeny, popřípadě poškozovány definované krajinné prvky a druh zemědělské kultury rybník?

Při kontrole na místě bude posuzováno zejména to, zda v souvislosti se zemědělským

Nezrušení, případně nepoškození krajinného prvku mez je splněním podmínky GAEC 6

hospodařením nedošlo k rušení, popřípadě poškození některého krajinného prvku. Součástí většiny kontrolovaných krajinných prvků může být dřevinná vegetace. Nepovolené vykácení této dřevinné vegetace je posuzováno jako porušení příslušného krajinného prvku.

Za poškození druhu zemědělské kultury rybník bude primárně považováno zavážení zeminou, odpady apod.

Poznámka: Druh zemědělské kultury (rybník) je nově zavedenou kulturou evidovanou v LPIS.

Nezrušení, případně nepoškození krajinného prvku terasa je splněním podmínky GAEC 6

STANDARD GAEC 7:

Žadatel zajistí na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu regulaci rostlin netýkavky žláznaté tak, aby se na něm v průběhu příslušného kalendářního roku nevyskytovaly kvetoucí nebo odkvetlé rostliny tohoto druhu. Zároveň zajistí regulaci rostlin bolševníku velkolepého tak, aby výška těchto rostlin nepřesáhla 70cm v průběhu příslušného kalendářního roku.

Cílem tohoto standardu je zabránění šíření nežádoucích invazních rostlin na zemědělskou půdu a snížení zásoby jejich semen v půdním fondu. Tyto geograficky nepůvodní rostliny se snadno rozmnožují, velmi rychle se šíří

a osidlují všechna příhodná stanoviště, což vede k degradaci přirozených společenstev či obsazení zemědělské půdy.

Kontrolní otázka: Nevyskytují se na dotčených půdních blocích neregulované invazní rostliny netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý?

Při kontrole na místě bude zjišťován výskyt rostlin druhů netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý. Hodnoceno bude množství kvetoucích či odkvetlých rostlin netýkavky žláznaté a množství rostlin bolševníku velkolepého vyšších než 70 cm.

Výskyt kvetoucích rostlin netýkavky žláznaté na půdním bloku je nesplněním podmínky GAEC 7

Doporučené postupy regulace:

Netýkavku žláznatou lze regulovat v zásadě dvěma metodami: chemicky nebo mechanicky. Chemická metoda regulace spočívá v postřiku lodyh. Nejvhodnější je použít postřík před kvetením, aby se tak zabránilo tvorbě semen. Mechanické metody regulace jsou vhodné v porostech, kde se netýkavka vyskytuje v menším zápoji a pro zemědělce zařazené do systému ekologického zemědělství. Nejúčinnějším mechanickým způsobem regulace je vytrhávání. Alternativním způsobem je kosení a následná likvidace biomasy. Účinným způsobem potlačování netýkavky tam, kde je to vhodné, může být též pastva a pošlapávání skotem a ovce. Klíčení semen pomůže zabránit též udržování a podporování hustého travního drnu, protože semena v takových podmínkách ztratí časem svou klíčivost.

Bolševník velkolepý lze regulovat podobným způsobem jako netýkavku avšak s určitými omezeními vycházejícími z jeho specifických vlastností. Bolševník je velmi nebezpečný, šťáva z lodyh a listů obsahuje fototoxické látky - po kontaktu s rostlinou a následném oslunění se na kůži vytváří velmi bolestivé a obtížně hojitelné puchýře; nebezpečné je i nadýchání se ve vzduchu rozprášených šťáv.

Bolševník velkolepý lze regulovat chemickými postříky, přičemž nejúčinnější aplikace postříku je brzy na jaře. Jen minimální nebo žádný účinek má v době kvetení rostliny. Mezi mechanické metody patří přesekávání kořenů, kosení, případně pastva. Kořeny je ideální přesekat brzy na jaře a zásah v případě potřeby opakovat uprostřed léta. Další vhodnou metodou regulace bolševníku je pravidelné kosení. Jako účinná metoda kontroly mladých rostlin bolševníku se ukazuje i pastva. Zvířata však potřebují určitou dobu, aby si na chuť bolševníku zvykla.

Fotobanka.cz

Výskyt rostliny bolševníku velkolepého vyšší než 70 cm na půdním bloku je nesplněním podmínky GAEC 7

IV. MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PĚČE

STANDARD GAEC 8:

Žadatel nezmění na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu druh zemědělské kultury travní porost na druh zemědělské kultury orná půda.

Důvodem zavedení standardu je ochrana travních porostů, která mimo jiné vychází z článku 6 nařízení Rady (ES) č. 73/2009 v souvislosti se zachováním poměru stálých pastvin vůči zemědělské půdě ve srovnání s referenčním rokem stanoveným tímto předpisem.

Travní porosty chrání půdu proti vodní a větrné erozi, příznivě ovlivňují množství a kvalitu povrchové i podzemní vody, napomáhají zadržování srážek a zpomalení jejich odtoku, akumulují půdní organickou hmotu a mají velký význam v ochraně biodiverzity.

Kontrolní otázka: Nedošlo k faktické změně kultury z travního porostu na ornou půdu?

Obnova travního porostu je možná maximálně jednou za 5 let; v tomto případě není chápána jako porušení standardu. Rozhodujícím pro posouzení, zda je travní porost obnovován či nikoliv, je stav k 31. 8. příslušného roku, ve kterém došlo k rozorání za účelem obnovy. Po tomto termínu musí být na pozemku souvislý travní porost, v případě obnovy s použitím krycí plodiny musí být krycí plodina již sklizena.

Travní porost je evidován v LPIS buď jako travní porost – stálá pastvina nebo jako ostatní travní porost. Rozorání je považováno za závažnější, pokud je rozorána stálá pastvina, dále pokud k němu dojde na pozemcích se sklonitostí nad 7° nebo pozemek obsahuje hlavní půdní jednotky (HPJ), vyjádřené druhou a třetí číslicí kódu BPEJ) s vysokou vsakovací schopností. Rozoraným pozemkem se rozumí skutečně rozoraná plocha na půdním bloku nebo jeho dílu.

Změna kultury je posuzována také při administrativní kontrole, a to porovnáním skutečné výměry ploch travních porostů a orné půdy vzhledem k referenčním plochám z LPIS k 31. květnu roku předcházejícího.

Poznámka: Stálá pastvina je plocha s porostem travin, jejíž porost mohl vzniknout přirozeně nebo osemem a déle než 5 let nebyla zahrnuta v osevním postupu do střídání plodin. Není rozhodující, zda je porost na této ploše určený k pastvě hospodářských zvířat.

Vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ) s vysokou vsakovací schopností č. 04, 05, 13, 16, 17, 21, 22, 27, 29-32, 34, 36-38, 40, 42 a 55.

Tyto údaje jsou vedeny v podrobných údajích v LPIS u každého půdního bloku.

STANDARD GAEC 9:

Žadatel zajistí, aby se po 31. říjnu kalendářního roku na půdním bloku, popřípadě jeho dílu s kulturou travní porost nenacházel porost vyšší než 30 cm, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

Důvodem zavedení standardu je snaha o udržení minimální úrovně péče o travní porosty. Travní porosty jsou nedílnou součástí kulturní krajiny a řádnou údržbou jsou podporovány všechny jejich mimoprodukční funkce (protierozní, ekologické, estetické).

Kontrolní otázka: Nenachází se na dotčeném půdním bloku po 31. říjnu travní porost vyšší než 30 cm?

Při kontrole na místě bude posuzována výše travního porostu k 31. říjnu.

Poznámka: Jiným právním předpisem se rozumí především zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění a nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření v platném znění.

Nalezení travního porostu vyššího než 30 cm v datu po 31. říjnu je nesplněním podmínky GAEC 9

STANDARD GAEC 10:

Žadatel, který využívá zavlažování a je zároveň vlastníkem nebo provozovatelem zavlažovací soustavy, předloží pro tento účel platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami v souladu s jiným právním předpisem.

Důvodem zavedení standardu je zajištění řádného hospodaření s vodou v souladu s platným právním předpisem (zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů v platném znění).

Standard podmiňuje poskytování plně výše podpor dodržováním zákonných podmínek pro nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami v souvislosti s jejich využíváním pro účely zavlažování zemědělských plodin.

Kontrolní otázka: Bylo předloženo platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami?

Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami je jedním ze základních

institutů vodního práva. Na základě povolení vznikne danému subjektu právo nakládat s povrchovou nebo podzemní vodou, resp. právo ji odebírat nebo používat pro účely v povolení uvedené. K udělení povolení k nakládání s vodami je kompetentní příslušný vodoprávní úřad, a to po provedeném vodoprávním řízení zahájeném na žádost fyzické nebo právnické osoby. Příslušným vodoprávním úřadem je většinou obecní úřad obce s rozšířenou působností, v některých případech krajský úřad, pověřený obecní úřad nebo újezdní úřad. Vzor žádosti žadatele se specifikací potřebných dokladů je uveden ve vyhlášce č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu v platném znění.

Poznámka: Povolení k nakládání s vodami se vydává na časově omezenou dobu, při kontrole na místě bude požadováno předložení platného povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami.

Předložení platného povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami je splněním podmínky GAEC 10

STANDARD GAEC II:

Žadatel na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu sousedícím s útvarem povrchových vod zachová ochranný pás nehnojené půdy o šířce nejméně 3m od břehové čáry, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

Důvodem zavedení standardu je ochrana vody před znečištěním pocházejícím ze zemědělské činnosti a předcházení možnému vzniku takového znečištění.

Voda stejně jako půda je cenný a nenahraditelný přírodní zdroj. Vzhledem k problematice změny klimatu, jejímž následkem se bude mimo jiné také snižovat dostupnost kvalitní vody, je nutné věnovat vodě zvýšenou ochranu.

Při hnojení je nutné přizpůsobit odstup aplikační techniky povětrnostním podmínkám, typu zařízení, druhu, skupenství a vlastnostem hnojiva, charakteru břehu a hnojeného porostu. Povinnost zabránit vniknutí hnojivých látek do vody přímo vyplývá z §39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů v platném znění. Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí.

Útvar povrchových vod je pojem stanovený zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů v platném znění. Je to vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, např. v jezeře, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku. Vodním tokem se dle zmíněného zákona rozumí povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo převažující část roku. Při pochybnostech o tom, zda jde o vodní tok, rozhoduje vodoprávní úřad.

Břehová čára je dle výše zmíněného zákona určena hladinou vody, která zpravidla stačí protékat tímto korytem, aniž se vylévá do přilehlého území.

Kontrolní otázka: Jsou v blízkosti povrchových vod zachovány ochranné pásy nehnojené půdy v šířce minimálně 3m od břehové čáry?

Tento standard bude uplatňován od 1. 1. 2012!

Zemědělci hospodařící v nitrátově zranitelných oblastech již toto opatření znají a omezení již nyní respektují.

Poznámka: Jiným právním předpisem je v definici standardu myšleno nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech, v platném znění.